

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 20. maaliskuuta 2018
(OR. en)

7324/18

AGRI 143

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähetäjä:	Puheenjohtajavaltio
Päivämäärä:	19. maaliskuuta 2018
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Tiedonanto "Ruoan ja maanviljelyn tulevaisuus" – <i>Puheenjohtajan päätelmät</i>

Maatalous- ja kalastusneuvoston istunnossa 19. maaliskuuta 2018 käydyn keskustelun jälkeen valtuuskunnille toimitetaan liitteessä puheenjohtajan päätelmät tiedonannosta "Ruoan ja maanviljelyn tulevaisuus". Päätelmiä kannattivat Belgia, Bulgaria, Tšekki, Tanska, Saksa, Irlanti, Kreikka, Espanja, Ranska, Kroatia, Italia, Kypros, Luxemburg, Unkari, Malta, Alankomaat, Itävalta, Portugali, Romania, Slovenia, Suomi, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta.

Puheenjohtajan päätelmät

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

1. OTTAA HUOMIOON 29. marraskuuta 2017 hyväksytyn komission tiedonannon "Ruoan ja maanviljelyn tulevaisuus" (COM(2017) 713 final);
2. HALUAMATTA RAJOITTAA seuraavasta monivuotisesta rahoituskehyksestä (MRK) käytäviä neuvotteluja ja odotettaessa lisätietoja tulevaa yhteistä maatalouspolitiikkaa (YMP) koskevasta komission ehdotuksesta;
3. PALAUTTAA MIELEEN, että YMP tuo lisäarvoa maanviljelijöille, kansalaisille ja koko yhteiskunnalle, että YMP:llä on keskeinen rooli turvallisen ja laadukkaan ruoan tuottamisessa riittävässä määrin, että YMP edistää maanviljelijöiden kohtuullista elintasoja, suojelee ympäristöä, hillitsee ilmastonmuutosta ja auttaa siihen sopeutumisessa, edistää eläinten hyvinvointia, luo työpaikkoja ja kasvua, pitää maaseudun vahvana ja kestäväenä sekä ylläpitää maataloustuotantoa koko EU:ssa ja erityisesti alueilla, joilla on luonnonhaittoja tai muita erityisiä rajoitteita;
4. TUNNUSTAA suorien tukien tärkeän roolin. Suorat tuet takaavat tulotuen, varmistavat maanviljelijöille korvauksen julkishyödykkeiden ja -palveluiden tarjoamisesta, tukevat maatalouden harjoittamista kaikkialla EU:ssa sekä edistävät ympäristösuojelua ja maaseutuelinkeinojen kehittämistä;
5. TOTEAA, että EU:n markkinatuki auttaa tasapainottamaan suurta hintojenvaihtelua ja vähentää ulkoisten tekijöiden vaikutusta haavoittuviin maatalousmarkkinoihin; KOROSTAA, että on tärkeää jatkaa markkinasuuntautuneisuutta;

6. TUNNUSTAA, että maaseudun kehittäminen vaikuttaa olennaisesti maaseudun elämään ja selviytymiskykyyn sekä maanviljelykseen ja vahvistaa niiden elinvoimaisuutta, koska maaseudun kehittäminen luo kasvua, innovaatiota ja työmahdollisuuksia sekä helpottaa nuorten pääsyä maanviljelyselinkeinon piiriin; PALAUTTAA MIELEEN syyskuussa 2016 hyväksytyssä Cork 2.0 -julistuksessa "Parempi elämä maaseutualueilla" esitetyt periaatteet ja tavoitteet.

YMP:n lisäarvon kasvattaminen uusiin haasteisiin vastaamiseksi

7. KATSOO, että huolimatta YMP:n saavutuksista sitä olisi parannettava entisestään vahvistamalla EU:n lisäarvoa ja tekemällä YMP:stä vihreämpää, yksinkertaisempaa ja enemmän tuloksiin suuntautuvaa;
8. KOROSTAA, että luottamukseen perustuva kumppanuus maanviljelijöiden kanssa on tärkeää ja että maanviljelijöiden on edelleen oltava YMP:n keskiössä, jotta entistä korkeammalle asetetut poliittiset tavoitteet voidaan saavuttaa asianmukaisella tavalla;
9. PALAUTTAA MIELEEN Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 39 artiklassa vahvistetut YMP:n tavoitteet, jotka ovat edelleen päteviä ja merkityksellisiä:
i) maatalouden tuottavuuden lisääminen; *ii)* maatalousväestön kohtuullisen elintason takaaminen; *iii)* markkinoiden vakauttaminen; *iv)* tarvikkeiden saatavuuden varmistaminen ja *v)* kohtuullisten kuluttajahintojen takaaminen;
10. KOROSTAA, että YMP:n on tuettava unionin kansainvälisiä velvoitteita ja sitoumuksia, muun muassa COP21-kokouksessa hyväksyttyä Pariisin ilmastopimusta ja YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaa. KOROSTAA YMP:n roolia kansalaisten odotuksiin vastaamisessa ja YMP:n panosta muiden asiaankuuluvien EU:n politiikkojen tavoitteiden saavuttamisessa, erityisesti työllisyyden ja kasvun, ympäristön, ilmastomuutoksen, luonnon monimuotoisuuden, terveyden ja ravitsemuksen, eläin- ja kasvitautien sekä eläinten hyvinvoinnin aloilla. ON näillä perusteilla SAMAA MIELTÄ komission tiedonannossa esitetyistä tulevan YMP:n kolmesta päätavoitteesta;

11. KOROSTAA YMP:n suurempaa lisäarvoa sekä sen julkishyödykkeiden tarjoamiseen liittyviä kunnianhimoisia tavoitteita, erityisesti ympäristönsuojelun ja ilmastonmuutoksen osalta. ON SITÄ MIELTÄ, että MRK-neuvottelujen yhteydessä käytävissä keskusteluissa on huolehdittava asianmukaisesta tuesta tulevalle YMP:lle.

Jäsenvaltioiden voimaannuttaminen paikallisiin erityispiirteisiin ja tarpeisiin sopivien päätösten tekemiseksi

12. VAHVISTAA näkemyksen, jonka mukaan jäsenvaltioilla olisi oltava enemmän joustovaraa ja toissijaisuusperiaatetta olisi sovellettava laajemmin, jotta voitaisiin ottaa huomioon kansalliset ja alueelliset erityispiirteet ja myötävaikuttaa YMP:n nykyistä tehokkaampaan toteutumiseen;
13. On periaatteessa samaa mieltä ehdotetusta "uuden täytäntöönpanomallin" mukaisesta tuloshakuisesta lähestymistavasta, mutta odottaa komissiolta lisätietoja, ja TOTEAA, että vaarana on YMP:n sirpaloituminen. PYYTÄÄ komissiota sen vuoksi jatkossakin takaamaan tasapuoliset toimintaedellytykset eri jäsenvaltioissa ja sisämarkkinoiden eheyden EU:n yhteisillä perussäännöillä;
14. KOROSTAA, että uuden täytäntöönpanomallin olisi merkittäväällä ja konkreettisella tavalla yksinkertaistettava ja vähennettävä niin tuensaajille kuin kansallisille ja alueellisille hallinnoille koituvaa hallinnollista taakkaa. KEHOTTAÄ laatimaan tätä varten yksinkertaiset YMP:n strategiset suunnitelmat, jotka mahdollistavat joustavuuden suunnitteluvaiheessa ja myöhemmin tehtävät muutokset ottaen huomioon toimivallan jakautumisen kussakin jäsenvaltiossa, ja säätämään sellaista sekundaarilainsäädäntöä, joka ei heikennä toissijaisuusperiaatetta ja yksinkertaistamisen tavoitetta;
15. KOROSTAA, että YMP:n indikaattoreiden olisi oltava yksinkertaisia, realistisia, helposti mitattavissa ja valvottavissa sekä sovellettavissa paikallistason todellisuuteen. Indikaattoreiden olisi oltava suoraan yhteydessä YMP:n määriteltyihin tavoitteisiin sekä muilla asiaankuuluvilla politiikka-aloilla käytettyjen indikaattoreiden ja niiden määritelmien mukaisia jäsenvaltioiden raportointivelvoitteiden yksinkertaistamiseksi. Vaikka tavoitearvoja ei saavutettaisi, tämä ei saisi johtaa automaattisiin rahoitusoikaisuihin;

16. KOROSTAA, että tarkastus- ja valvontajärjestelmien tulisi perustua suhteellisuusperiaatteeseen sekä yksinkertaistamisen ja yhtenäisen tarkastuksen periaatteisiin ja että niissä olisi keskityttävä tulosten saavuttamiseen. ON SITÄ MIELTÄ, että valvontaa olisi vähennettävä. Valvonnan olisi perustuttava riskianalyysiin ja siinä olisi hyödynnettävä enemmän uutta teknologiaa, esimerkiksi satelliittikuvia;
17. KEHOTTA A antamaan jäsenvaltioille mahdollisuuden siirtää varoja pilareiden välillä.

Maataloussektorin selviytymiskyvyn vahvistaminen

18. PANEE MERKILLE komission aikomuksen selvittää välineitä, joilla suorat tuet saataisiin kohdennettua paremmin. KOROSTAA, että jäsenvaltioilla on oltava riittävästi joustovaraa, erityisesti vapaaehtoisuuteen perustuvien kohdentamismekanismien osalta, jotta ne voivat ottaa huomioon kansalliset erityispiirteet ja tarpeet;
19. TUNNUSTAA, että jäsenvaltioilla on erilaisia näkemyksiä suorien tukien ulkoisesta yhdenmukaistamisesta. ON SITÄ MIELTÄ, että asiasta on keskusteltava lisää MRK-paketista käytävien neuvottelujen yhteydessä;
20. PALAUTTAA MIELEEN, että YMP:n perättäisten uudistusten seurauksena hyvin suuri osa YMP:n tuesta on tuotannosta riippumatonta. TUNNUSTAA, että nykyinen vapaaehtoinen tuotantosidonnainen tuki pinta-ala- tai eläinperusteisten maksujen muodossa on tärkeää useiden jäsenvaltioiden haavoittuville alueille ja maatalouden muodoille, mikä on linjassa WTO:n maataloussopimuksen mukaisten EU:n sitoumusten kanssa. PALAUTTAA MIELEEN sitoutumisensa YMP:n markkinasuuntautuneisuuteen ja KOROSTAA, että on tärkeää välttää markkinoiden ja kaupan vääristyminen jollakin tietyllä alalla;
21. KOROSTAA, että suoria tukia koskevien säännösten yksinkertaistamiseksi, maatalousalan sukupolvenvaihdoksen helpottamiseksi ja erilaisten kansallisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi tuotannosta riippumattomien pinta-alaan perustuvien tukijärjestelmien (nykyisellään yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmä ja perustukijärjestelmä) tulisi jatkossakin olla kaikkien jäsenvaltioiden ulottuvilla. Jäsenvaltioiden tulisi myös voida olla käyttämättä tukioikeuksia;

22. HALUAA SÄILYTTÄÄ yhteisen markkinajärjestelyn roolin turvaverkkona sekä markkina- ja kriisitoimenpiteiden osalta. KATSOO, että voitaisiin harkita asiaan liittyviä toimenpiteitä, kuten vapaaehtoisuuteen perustuvaa ohjelmien kehittämistä muille sektoreille, markkinoiden läpinäkyvyyden lisäämistä ja tuottajien yhteistyön tehostamista, erityisesti tuottajaorganisaatioiden ja toimialakohtaisten organisaatioiden avulla. PANEE MERKILLE komission sitoumuksen pohtia maanviljelijöiden aseman vahvistamista elintarvikeketjussa;
23. TOTEAA, että vuonna 2013 perustettua maatalousalan kriisivarausta ei ole käytetty, ja KATSOO, että on pohdittava, miten kriisivarauksen rakennetta ja tehokkuutta voidaan parantaa, esimerkiksi ottamalla käyttöön monivuotinen lähestymistapa.

YMP:n roolin edistäminen ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi

24. KANNATTAA sitä, että YMP:n ympäristötavoitteet asetetaan tulevaisuudessa korkeammalle ja että maanviljelijöille maksetaan asianmukainen korvaus heidän tarjoamistaan julkishyödykkeistä, ja palauttaa samalla mieleen, että maanviljelijät osallistuvat jo nyt ympäristön- ja ilmastonsuojeluun;
25. ON SAMAA MIELTÄ SIITÄ, että vaikka yhteinen tavoitetaso ja yhteiset ympäristötavoitteet olisi asetettava EU:n tasolla tasavertaisten toimintaedellytysten takaamiseksi, toissijaisuusperiaatetta tulisi voida soveltaa laajemmin ja jäsenvaltioilla tulisi olla enemmän joustovaraa ympäristö- ja ilmastotoimenpiteiden toteuttamisessa, jotta ne voisivat suunnitella omat toimensa alueellisten ominaisuuksiensa ja paikallisten tarpeidensa pohjalta;
26. Edellyttäen, että komissio toimittaa lisätietoja ja selvennyksiä uutta ehdollisuutta koskevasta ehdotuksesta, KANNATTAA komission aikomusta tehdä uudesta "vihreästä arkkitehtuurista" yksinkertaisempaa ja tehokkaampaa, ja KEHOTTAÄ yksinkertaistamaan nykyisiä viherryttämistä ja täydentäviä ehtoja koskevia vaatimuksia;
27. KOROSTAA, että maanviljelijöille, jotka noudattavat sellaisia ympäristön ja ilmaston kannalta suotuisampia käytäntöjä, jotka menevät pakollisia edellytyksiä pidemmälle, olisi tulonmenetysten ja lisäkustannusten korvaamisen lisäksi tarjottava tehokkaita kannustimia;

28. KEHOTTAO varmistamaan, että molempien pilareiden ympäristö- ja ilmastotoimenpiteet koordinoidaan, jotta voidaan välttää päällekkäiset toimenpiteet ja ottaa huomioon kunkin pilarin toimenpiteiden erityispiirteet. Toisen pilarin toimenpiteiden tulisi säilyä vapaaehtoisina kuten tälläkin hetkellä.

Elämänlaadun parantaminen maaseudulla

29. TUNNUSTAA maaseudun erityishaasteet ja KOROSTAA, että maaseutu on pidettävä elinvoimaisena ja selviytymiskykyisenä, etenkin luomalla työpaikkoja, tukemalla kasvua, suosimalla sukupolvenvaihdosta maatalousalalla sekä kehittämällä bio- ja kiertotaloutta edelleen;
30. KANNATTAA maaseudun kehittämistä yhdenmukaisesti monenlaisilla toimilla (sijoitukset, liityntäverkot ja laajakaistat, peruspalvelut, elämän ja luonnon suojelu, metsätalous, kylien uudistaminen, digitalisaatio jne.), joilla maaseudusta tehdään houkuttelevampi paikka elää ja voida hyvin; VIITTAA synergioiden vahvistamiseen muiden asiaan kuuluvien politiikka-alojen ja EU-rahastojen, etenkin Euroopan rakenne- ja investointirahastojen sekä Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR-rahasto), välillä, jotta vaikutukset maaseudun kehitykseen voidaan optimoida;
31. PANEE MERKILLE nuorten ihmisten vaikeudet päästä mukaan maanviljelykseen ja KEHOTTAO käsittelemään tätä yhteistä haastetta tulevan YMP:n painopisteenä sekä parantamaan molempien pilareiden alaisia sukupolvenvaihdosta tukevia välineitä sekä niiden täydentävyyttä muiden EU:n ja kansallisten toimenpiteiden kanssa;
32. KOROSTAA, että on tärkeää tukea innovointia ja tiedon jakamista maatalousalalla sekä siirtää tutkimustulokset maatalouden käytäntöihin;
33. KOROSTAA Leader-lähestymistavasta saatuja myönteisiä kokemuksia ja sitä, että tätä lähestymistapaa olisi noudatettava jatkossakin;

34. Tunnustaa, että avustukset, joita ei makseta takaisin, ovat tärkeitä, mutta KEHOTTAÄ edelleen helpottamaan vapaaehtoisuuteen perustuvien rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa, jotta voitaisiin lisätä mahdollisuuksia saada enemmän yksityistä pääomaa maaseudulle tehtäviin investointeihin;
35. KOROSTAA nykyisistä maaseudun kehittämisohjelmista opitun, että tulevan YMP:n strategisten suunnitelmien tulisi olla yksinkertaisempia, niissä tulisi välttää päällekkäisyyksiä muiden ohjelmasuunnitteluasiakirjojen (kuten nykyisten kumppanuussopimusten) kanssa, niiden tulisi perustua vähemmän monimutkaisiin ja helpommin ymmärrettäviin sääntöihin ja että strategiset suunnitelmat tulisi voida hyväksyä nykyistä nopeammin oikea-aikaisen täytäntöönpanon mahdollistamiseksi. TOIVOO yksinkertaisempaa prosessia YMP:n strategisten suunnitelmien muuttamiseksi täytäntöönpanon aikana (*in itinere*) tarpeen mukaan. ON SITÄ MIELTÄ, että myönteiseksi koettua valtiontukia koskevaa "yhden luukun lähestymistapaa" olisi jatkettava ja laajennettava;
36. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI komission pyrkimykseen optimoida olemassa olevien riskinhallintatyökalujen käyttö ja KEHOTTAÄ sitä selvittämään mahdollisuutta vapaaehtoiisiin lisätoimiin ja pohtimaan parempaa koordinoitua olemassa olevien kansallisten toimenpiteiden kanssa.

Tulevaisuuden näkymät

37. KEHOTTAÄ komissiota luomaan asianmukaiset ja toimivat mekanismit ja menettelyt, jotta voidaan varmistaa YMP:n strategisten suunnitelmien oikea-aikainen hyväksyminen sekä välttää viiveet ja häiriöt maksuissa maanviljelijöille;
38. PYYTÄÄ komissiota tukemaan jäsenvaltioita YMP:n strategisten suunnitelmien suunnittelussa, mukauttamisessa ja täytäntöönpanossa kumppanuuteen perustuvaa lähestymistapaa noudattaen;
39. ODOTTAA komission lainsäädäntöehdotusten saamista, jotta lainsäätäjillä olisi riittävästi aikaa ehdotusten tarkasteluun ja neuvotteluihin;
40. KOROSTAA, että jäsenvaltioille on varattava riittävän pitkä siirtymäkausi YMP:n uuteen täytäntöönpanomalliin mukautumiseksi. KEHOTTAÄ komissiota tähän liittyen tarjoamaan jäsenvaltioille niiden tarvitseman tuen.